

Populärvetenskaplig sammanfattning

Projekttitel: "Tuberkulos – övervakning hos alpacka"

Alpackanäringen har vuxit kraftigt de senaste åren. Importen har varit omfattande också från länder där man har konstaterat bovin tuberkulos bland djuren. Tester sker alltid vid korrekt genomförd import men har inte betraktas som helt tillförlitliga på grund av sjukdomens egenskaper. De finns alltså en liten risk att enstaka smittade djur haft falskt negativa testresultat. Övervakningen strävar efter att undersöka om bovin tuberkulos förekommer i den svenska populationen.

Staten har historiskt satsat stora resurser på att bekämpa bovin tuberkulos hos främst nötkreatur, men även hos hägnad hjort sedan början på 1990-talet efter att tuberkulos förts in via import av hjortar från Storbritannien 1987.

Det råder samsyn hos Jordbruksverket, SVA, Gård & Djurhälsan och alpackanäringen om vikten att hålla alpackanäringen fri från tuberkulos och därför har ett frivilligt övervakningsprogram för alpacka startats. Detta för att snabbt kunna upptäcka och därmed begränsa smittspridning. Målet är att utveckla ett ändamålsenligt övervakningsprogram mot bovin tuberkulos hos alpacka. Utöver alpacka ska också eventuella andra kameldjur testas.

Övervakningen genomförs i första hand genom att blodprover från alpacka analyseras för antikroppar mot bakterien. Besättningar där ingen smitta påvisas kommer att tilldelas ett hälsointyg för tuberkulos, så kallat A-status. Dessa besättningar kan röra sig fritt i kontakter med andra A-statusbesättningar exempelvis till utställningar eller betäckningar. De kan också säljas fritt. Besättningar där positiva djur påvisas kan få ett B-status vilket innebär att de har vissa restriktioner för djurens rörlighet.

Nödvändiga uppgifter om anslutna besättningar förs i ett webbaserat registerprogram.

Efter en trög start har anslutningstakten ökat efterhand under 2015 och till årsskiftet har 27 besättningar anslutits till programmet varav 17 provtagits och 13 besättningar fått svar. Samtliga prover har varit negativa och dessa besättningar har tilldelats A-status.

Bland de provtagna finns flera tongivande besättningar med värdefulla och attraktiva avelsdjur vilket torde borge för en fortsatt god anslutning till programmet. Också djurparker har visat intresse för anslutning.